

โครงการวิจัยเรื่อง “การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ผลิตหอมแดง จังหวัดอุดรธานี (The capacity building for competition and community empowerment of shallot farmer groups in Uttaradit) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ 1) พัฒนาระบบการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ผลิตหอมแดง โดยใช้กลุ่มผู้ผลิตหอมแดงในจังหวัดอุดรธานีในโครงการนำร่อง และ 2) เพื่อสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตหอมแดงในจังหวัดอุดรธานี โดยใช้กระบวนการวิจัยหลัก (Major Research Paradigm) แบบวิพากษ์ (Critical Paradigm) และกระบวนการทศนัย 2 กระบวนทัศน์ ได้แก่ Positivism Paradigm และ Interpretivism Paradigm การกำหนดกระบวนการทศนัยดังกล่าว นำมาสู่การออกแบบระเบียบวิธีวิจัยซึ่งได้แก่ การวิจัยแบบผสมผสาน (Multi-Methodological Model) ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อตอบคำถามการวิจัยและบรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดไว้

ผลการวิจัยพบว่า การสร้างเสริมความเข้มแข็งของเกษตรกรผู้ผลิตหอมแดงโดยการฝึกอบรม แต่เพียงประการเดียว ไม่สามารถทำให้กลุ่มเกษตรกรเกิดความเข้มแข็งได้ แต่กระบวนการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแบบ 4 ขั้นตอน (4 Stage Group Empowerment) ผ่านการศึกษาวิจัยแบบเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (Participatory Learning Appraisal/ PLA) และการวิจัยกลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion) เป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้กระบวนการ 4 ขั้นตอนประสบความสำเร็จ โดยขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมคนหรือการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย 1) การค้นหาทรัพยากรบุคคล 2) การจัดเตรียมหรือออกแบบองค์ความรู้ที่จะถ่ายทอดแก่บุคคล 3) การคัดเลือกวิธีการถ่ายทอดความรู้ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นปัญหาของชุมชนและการพัฒนาทางเลือกเพื่อดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย 1) กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์สภาพการผลิต การตลาดของหอมแดง การรวมกลุ่มสภาพปัญหา และความต้องการในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตหอมแดง 2) การพัฒนาทางเลือกเพื่อดำเนินกิจกรรม ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินกิจกรรม ได้แก่ 1) พัฒนาระบบการเพื่อจัดองค์กรและการบริหารจัดการกลุ่ม เพื่อสร้างเสริมความเข้มแข็ง 2) ส่งเสริมการวางแผนแบบมีส่วนร่วม 3) ดำเนินกิจกรรมกระบวนการและประเมินผล 4) ออกแบบ และทดลองระบบเพื่อสนับสนุนกระบวนการสร้างเสริมความเข้มแข็งกลุ่ม และขั้นตอนที่ 4 ขยายเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการรวมตัวของกลุ่มต่างๆ

2) พัฒนาความเป็นประชาคมในลักษณะพหุภาคิ์หุ้นส่วนการพัฒนา 3) ส่งเสริมกระบวนการสร้างความร่วมมือและรับผิดชอบต่อสาธารณะ

โดยผลของการดำเนินงาน 4 ขั้นตอนดังกล่าวสามารถทำให้กลุ่มเกษตรกรบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ทั้ง 8 ประการ ภายในกรอบเวลาระยะสั้นคือ 1 ปีได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ คือ 1) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานในการทำกิจกรรม 2) ประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อปัญหาและมีความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเพิ่มมากขึ้น 3) เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) มีการจัดการกลุ่มที่เป็นระบบ 5) ผู้นำได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น 6) สมาชิกกลุ่มได้รับผลประโยชน์อย่างยุติธรรม 7) มีการขยายผล ได้แก่ จำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้น ประเภทงานและกิจกรรม มีความหลากหลายมากขึ้น จำนวนองค์กรที่เกี่ยวข้องมีมากขึ้น และ 8) กลุ่มได้รับความยอมรับนับถือจากภายนอกเพิ่มขึ้น 8)

สำหรับแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตหอมแดง จังหวัดอุดรดิติ์ มีทั้งสิ้น 5 แนวทางคือ 1) ปรับปรุงการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 2) สร้างความเข้มแข็งของภาวะผู้นำ 3) สร้างความเชื่อมโยงของเครือข่าย 4) สนับสนุนความคิดริเริ่ม และ 5) สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น

The capacity building for competition and community empowerment of shallot farmer groups in Uttraradit is a research project aims to 1) develop the capacity building process for competition and community empowerment by using the shallot farmer groups in Uttraradit as the pilot project and 2) to increasing the strength of the shallot farmer groups in Uttraradit. The researchers adopt critical paradigm as the major research paradigm. Then, 2 supportive research paradigms are applied, including positivism and interpretivism paradigm. These paradigms help identifying research methodology which is the multi-methodological model. These include documentary research, qualitative research, quantitative research, and action research.

The research found that training alone cannot increase group empowerment among shallot farmer groups. This study found that the 4 Stages Group Empowerment, carrying on via participatory learning appraisal (PLA) and focus group discussion are the two significant methods help increasing group empowerment. The first stage includes human resources preparation. This comprises 1) the searching for key persons; 2) preparing and designing form and content of knowledge for distribution; and 3) selection of knowledge distribution methods. The second stage includes identifying problems and development of alternative activities. This includes the study and analysis of problems, needs, the production and market chain of shallots; and 2) the development of alternative activities for solutions. The third stage includes the carrying on implementation. This includes 1) the development of process for organization and group management; 2) supportive participatory planning; 3) action and evaluation; 4) designing and system testing. The last stage includes expanding cooperative network. This includes 1) promotion and development of groups; 2) developing civil society in terms of multi-cooperative partnership; and promotion of cooperative process for social responsibility.

The achievement of the above 4 stages group empowerment is justified by 8 indicators. These include 1) the application of local wisdom in group activities; 2) the effectiveness in

problem identifying and solving; 3) the development of learning process; 4) systematic group management; 5) the capacity building among leaders; 6) equal benefit sharing among group members; 7) the enlarging of group in terms of its members, the diversity of job and activities, and the increasing numbers of involving organization; and 8) the good reputation from outsiders.

There are 5 capacity building suggestions for the increasing competition among the shallot farmer groups at local and national levels. These are 1) the improvement of social interaction among group members; 2) an increasing of leadership; 3) creating the cooperative network; 4) supporting creative ideas among group members; and 5) supporting facilities and resources necessary for group empowerment.